

Số: /BC-STP

Hà Tĩnh, ngày tháng năm 2024

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới năm 2024

Sở Tư pháp tiếp nhận Văn bản số 467/VPĐP -NV₃ ngày 09/12/2024 của Văn phòng điều phối nông thôn mới tỉnh về việc báo cáo kết quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới năm 2024. Theo chức năng, nhiệm vụ được phân công, Sở Tư pháp báo cáo kết quả thực hiện như sau:

I. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Công tác tham mưu xây dựng chính sách liên quan đến xây dựng nông thôn mới

Trong năm 2024, với vai trò là cơ quan tham mưu cho UBND tỉnh quản lý Nhà nước về công tác xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, Sở Tư pháp đã thực hiện tốt việc thẩm định, góp ý các dự thảo văn bản liên quan đến cơ chế, chính sách về xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh.

Sở đã tổ chức thẩm định kịp thời, hiệu quả các văn bản quy phạm pháp luật của tỉnh có liên quan đến xây dựng nông thôn mới. Trong đó đã hoàn thành việc thẩm định đề nghị xây dựng Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị quyết số 51/2021/NQ-HĐND ngày 16/12/2021 của HĐND tỉnh quy định chính sách khuyến khích phát triển nông nghiệp, nông thôn gắn với xây dựng tỉnh đạt chuẩn nông thôn mới trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh giai đoạn 2022-2025; Thẩm định dự thảo Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số nội dung tại Phụ lục ban hành kèm theo Nghị quyết số 44/2021/NQ-HĐND ngày 16/12/2021 của Hội đồng nhân dân tỉnh về một số cơ chế, chính sách hỗ trợ tạo nguồn lực xây dựng thành công tỉnh Hà Tĩnh đạt chuẩn nông thôn mới giai đoạn 2022-2025, Quyết định sửa đổi Quyết định số 36/2022/QĐ-UBND ngày 09/12/2022 của UBND tỉnh về ban hành Bộ tiêu chí xã nông thôn mới và Bộ tiêu chí xã nông thôn mới nâng cao và Quyết định số 37/2022/QĐ-UBND ngày 09/12/2022 của UBND tỉnh ban hành Bộ tiêu chí huyện NTM, thị xã, thành phố hoàn thành nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới và bộ tiêu chí huyện nông thôn mới nâng cao... Các ý kiến góp ý, thẩm định của Sở về cơ bản đã được cơ quan soạn thảo nghiêm túc tiếp thu nhằm đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ, minh bạch, khả thi trong hệ thống văn bản; các chính sách sau khi ban hành đã tạo cơ sở pháp lý quan trọng trong việc triển khai công tác xây dựng nông thôn mới, qua đó góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế- xã hội các địa phương trên địa bàn tỉnh.

2. Công tác tham mưu UBND tỉnh chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện tiêu chí tiếp cận pháp luật trong Bộ tiêu chí xã NTM, NTM nâng cao, huyện NTM

Sở Tư pháp được UBND tỉnh giao tham mưu thực hiện, đánh giá tiêu chí tiếp cận pháp luật trong bộ tiêu chí xã NTM, NTM nâng cao, huyện NTM. Ngay từ đầu năm, Sở Tư pháp tham mưu UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số 79/KH-UBND ngày 27/02/2024 về thực hiện nhiệm vụ công tác Tư pháp, trong đó có nhiệm vụ trọng tâm công tác chuẩn tiếp cận pháp luật.

Sau khi Bộ Tư pháp ban hành Quyết định số 1143/QĐ-BTP ngày 20/6/2024 hướng dẫn nội dung tiêu chí, chỉ tiêu “tiếp cận pháp luật” trong đánh giá nông thôn mới và đô thị văn minh, Sở Tư pháp đã ban hành văn bản số 1295/STP-PBGDPL ngày 27/06/2024 đề nghị UBND các huyện, thành phố thị xã triển khai thực hiện nghiêm túc và kịp thời. Bên cạnh đó Sở tổ chức hội nghị tập huấn, quán triệt Quyết định số 1143/QĐ-BTP cho đội ngũ công chức Phòng Tư pháp và Công chức Tư pháp - Hộ tịch cấp xã. Ngày 24/10/2024, Sở Tư pháp ban hành văn bản số 2288/STP-PBGDPL về thực hiện nhiệm vụ xây dựng, xã, phường, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật và các chỉ tiêu, tiêu chí tiếp cận pháp luật trong các bộ tiêu chí nông thôn mới, đô thị văn minh, trong đó tiếp tục đôn đốc các địa phương thực hiện có hiệu quả các chỉ tiêu, tiêu chí tiếp cận pháp luật.

Với vai trò là cơ quan thường trực của Hội đồng phối hợp PBGDPL tỉnh và là cơ quan tham mưu UBND tỉnh thực hiện quản lý nhà nước về công tác PBGDPL trên địa bàn tỉnh, trong năm Sở Tư pháp tham mưu UBND tỉnh trình HĐND tỉnh ban hành Nghị quyết số 130/2024/NQ-HĐND ngày 18/7/2024 quy định mức chi thực hiện công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, chuẩn tiếp cận pháp luật và hòa giải ở cơ sở với mức chi trung bình tăng 1,5 lần so với quy định cũ, đây là cơ sở pháp lý quan trọng để các cơ quan, đơn vị, địa phương tăng cường bố trí nguồn lực cho công tác PBGDPL, đồng thời với mức chi cao hơn khuyến khích được đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên, hòa giải viên ở cơ sở tích cực tham gia công tác này. Bên cạnh đó Sở đã tổ chức 15 cuộc tập huấn cho đội ngũ hòa giải viên, tuyên truyền viên, xây dựng và cấp phát 2.800 cuốn tài liệu bồi dưỡng nâng cao kỹ năng tuyên truyền pháp luật. Phối hợp với Đài Phát thanh và truyền hình tỉnh xây dựng và phát sóng 12 chương trình Pháp luật và Đời sống với nhiều chủ đề mang tính thời sự, được người dân quan tâm. Phát hành 2.000 cuốn Bản Tin Tư pháp với nhiều tin, bài có nội dung tuyên truyền pháp luật. Ngoài ra các đề cương tuyên truyền Luật, Nghị định, Thông tư mới được Sở cập nhật kịp thời trên chuyên mục PBGDPL- Cổng thông tin điện tử của Sở để các ngành, địa phương khai thác. Sở cũng đã chỉ đạo Trung tâm Trợ giúp pháp lý thực hiện 361 vụ việc trợ giúp pháp lý, trong đó tư vấn 117 vụ việc, tham gia tố tụng 238 vụ việc và đại diện ngoài tố tụng 06 vụ việc; thực hiện 116 cuộc truyền thông và trợ giúp pháp lý tại các huyện, thị xã; In ấn hơn 50.000 tờ rơi, tờ gấp, tài liệu pháp luật cấp phát cho người dân và đặt trong hộp tin tại các cơ quan tố tụng.

Thông qua kiểm tra và nắm bắt thực tiễn triển khai Bộ tiêu chí tiếp cận pháp luật theo Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg ngày 22/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ và Thông tư số 09/2021/TT-BTP của Bộ Tư pháp, Sở Tư pháp đã kịp thời thực hiện các giải pháp nhằm tháo gỡ khó khăn cho các địa phương và nâng cao chất lượng công tác này. Theo đó Sở Tư pháp đã hướng dẫn địa phương thực hiện nhiều nội dung liên quan đến tiếp cận pháp luật như: việc đẩy mạnh và nâng cao chất lượng công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở; việc bố trí và phân công công chức trong thực hiện nhiệm vụ, việc bố trí nguồn lực và điều kiện bảo đảm thực hiện... Sở Tư pháp tiếp tục rà soát các mô hình thông tin, phổ biến giáo dục pháp luật có hiệu quả tại các ngành, địa phương, đơn vị, trên cơ sở đó đã tổng hợp, chọn lọc và giới thiệu một số mô hình để các địa phương tham khảo, nhân rộng gắn với việc thực hiện tiêu chí thông tin, phổ biến giáo dục pháp luật trong bộ tiêu chí tiếp cận pháp luật và tiêu chí xã nông thôn mới nâng cao.

Dưới sự chỉ đạo của UBND tỉnh, Hội đồng phối hợp PBGDPL tỉnh và hướng dẫn của Sở Tư pháp, nguồn nhân lực thực hiện công tác PBGDPL được các địa phương quan tâm xây dựng. Hiện nay, toàn tỉnh có 315 Báo cáo viên pháp luật cấp huyện và 2.896 tuyên truyền viên pháp luật cấp xã, đội ngũ này thường xuyên được tập huấn, bồi dưỡng, phát huy tốt vai trò trong công tác PBGDPL. Trong năm toàn tỉnh tổ chức hơn 6 ngàn cuộc tuyên truyền, phát hành hơn 500 ngàn tài liệu, tổ chức nhiều cuộc thi tìm hiểu pháp luật. Công tác hòa giải ở cơ sở tiếp tục khẳng định vị trí, vai trò trong đời sống xã hội. Hiện nay toàn tỉnh có 1.930 tổ hòa giải với 13.031 hòa giải viên, trong năm các tổ hòa giải trên địa bàn tỉnh đã tiếp nhận 403 vụ hòa giải, trong đó 368 vụ việc hòa giải thành (đạt tỷ lệ 91,3%). Thông qua công tác hòa giải ở cơ sở đã góp phần giải quyết kịp thời các tranh chấp, mâu thuẫn phát sinh trong cộng đồng đồng dân cư, ổn định tình hình an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, ngăn ngừa vi phạm pháp luật trên địa bàn.

Công tác xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật tiếp tục được chú trọng thực hiện, năm 2023 toàn tỉnh có 211/216 xã, phường, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, 05 địa phương không đạt chuẩn vì có người đứng đầu bị xử lý kỷ luật hành chính do vi phạm pháp luật trong thi hành công vụ. Hiện nay các địa phương đang tích cực hướng dẫn cấp xã hoàn thiện hồ sơ phục vụ đánh giá, công nhận năm 2024.

Theo chỉ đạo của UBND tỉnh, Sở Tư pháp cũng đã tổ chức thẩm định việc thực hiện tiêu chí tiếp cận pháp luật tại một số địa phương theo chỉ đạo của UBND tỉnh. Trong năm đã tổ chức thẩm định tại 02 huyện và 19 xã, kết quả 100% địa phương được thẩm định đạt tiêu chí tiếp cận pháp luật để xét công nhận xã NTM, xã NTM nâng cao, xã NTM kiểu mẫu, huyện NTM, huyện NTM nâng

cao. Bên cạnh đó Sở cũng báo cáo đánh giá thị xã hoàn thành nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới đối với thị xã Hồng Lĩnh và thị xã Kỳ Anh.

3. Công tác đỡ đầu xây dựng nông thôn mới

Theo Quyết định số 912/QĐ-UBND ngày ngày 19/4/2023 của UBND tỉnh, Sở Tư pháp được giao phối hợp với Báo Hà Tĩnh, Công ty Thủy lợi Bắc Hà Tĩnh, Công ty Thủy lợi Nam Hà Tĩnh và Công ty Xăng dầu Vũng Áng đỡ đầu Thôn 1, xã Điền Mỹ, huyện Hương Khê xây dựng nông thôn mới. Năm 2023 các đơn vị đỡ đầu đã trao kinh phí hỗ trợ Thôn 1, trong đó tổng kinh phí các đơn vị hỗ trợ là 185 triệu đồng, Sở Tư pháp hỗ trợ 27,5 triệu đồng. Năm 2024 Sở tiếp tục phối hợp với các đơn vị đỡ đầu theo dõi, hướng dẫn Thôn 1 trong việc thực hiện các nội dung theo thỏa thuận với các đơn vị đỡ đầu như lắp đặt, nâng cấp nhà văn hóa, khu thể thao thôn, kênh mương thoát thải, công trình phụ, công trình chăn nuôi trong khu dân cư... Xã Điền Mỹ đã được công nhận đạt chuẩn NTM theo Quyết định số 189/QĐ-UBND ngày 17/01/2024 của Chủ tịch UBND tỉnh.

Ngoài đơn vị được UBND tỉnh giao đỡ đầu, trong dịp tết cổ truyền của dân tộc, Sở Tư pháp đã trao hơn 60 suất quà, mỗi suất trị giá 500 ngàn đồng cho một số hộ gia đình có hoàn cảnh khó khăn tại các xã trên địa bàn huyện Đức Thọ, Lộc Hà và Thành phố Hà Tĩnh.

II. MỘT SỐ HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Một số hạn chế

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, trong tham mưu triển khai các nhiệm vụ thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia nông thôn mới, đặc biệt là thực hiện tiêu chí tiếp cận pháp luật, Sở Tư pháp nhận thấy còn một số hạn chế, khó khăn như sau:

- Công tác chỉ đạo, tổ chức triển khai xây dựng, đánh giá chuẩn tiếp cận pháp luật ở hầu hết các đơn vị đã được quan tâm, song vẫn còn một số địa phương thiếu chủ động trong việc triển khai thực hiện, một số đơn vị cấp xã triển khai thực hiện còn chậm, chưa kịp thời, việc thực hiện các tiêu chí tiếp cận pháp luật có nơi còn chưa đảm bảo, một số hồ sơ có tiêu chí thực hiện còn hình thức.

- Việc hướng dẫn các địa phương phân công, phối hợp trong thực hiện bộ tiêu chí tiếp cận pháp luật mặc dù đã được thực hiện nhưng trên thực tế tại một số địa phương chưa thực hiện tốt, mối quan hệ phối hợp giữa các UBND cấp xã với các tổ chức, đơn vị cấp xã, giữa các công chức có liên quan thuộc UBND cấp xã chưa thực sự chặt chẽ.

- Một số địa phương chưa tập trung xây dựng các tiêu chí một cách thực chất, bền vững mà chủ yếu tập trung vào việc đánh giá để phục vụ xây dựng xã đạt chuẩn nông thôn mới hoặc để đảm bảo số lượng dẫn đến đánh giá chưa thực sự khách quan, thực chất.

- Công tác PBGDPL tại một số địa phương chậm được đổi mới về nội dung và hình thức, hiệu quả hiệu quả chưa rõ nét, chưa toàn diện.

- Một số đơn vị cấp xã lưu trữ hồ sơ các tiêu chí tiếp cận pháp luật không khoa học, còn lúng túng trong tập hợp tài liệu minh chứng.

- Nguồn lực bố trí cho nhiệm vụ chuẩn tiếp cận pháp luật nhìn chung còn hạn chế nhất là kinh phí, đặc biệt là ở cấp xã.

2. Nguyên nhân

- Mặc dù về cơ bản cấp ủy, chính quyền các cấp đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo việc thực hiện nhiệm vụ này nhưng vẫn còn một số cấp ủy, chính quyền cấp xã chưa thực sự chú trọng và hiểu rõ về mục đích, ý nghĩa của việc thực hiện xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, do đó việc chỉ đạo thực hiện chưa thực sự quyết liệt.

- Khối lượng công việc công chức Tư pháp nói riêng và cán bộ, công chức ở xã nói chung phải đảm nhận rất lớn, trong khi thời gian và nhân sự hạn chế, ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả tham mưu thực hiện tiêu chí tiếp cận pháp luật.

- Mặc dù đã được tập huấn và cấp phát tài liệu, tuy nhiên vẫn còn một số công chức cấp xã chưa dành nhiều thời gian nghiên cứu, chưa thực sự quan tâm chú trọng khi tham gia tập huấn, bồi dưỡng nên chưa hiểu rõ quy định để thực hiện chính xác, đầy đủ hoặc trong quá trình tham mưu các tiêu chí còn lúng túng, hiệu quả chưa cao.

- Tài liệu kiểm chứng một số tiêu chí, chỉ tiêu còn phức tạp, cồng kềnh, gây khó khăn trong quá trình tổng hợp và lưu trữ hồ sơ chuẩn tiếp cận pháp luật.

- Điều kiện kinh tế - xã hội của tỉnh nói chung và các địa phương nói riêng còn khó khăn, ngân sách các cấp có hạn, trong khi các nội dung công việc phải thực hiện tương đối nhiều, do đó ngân sách bố trí bảo đảm cho việc thực hiện nhiệm vụ xây dựng xã, phường, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

III. PHƯƠNG HƯỚNG NHIỆM VỤ NĂM 2025

Trong thời gian tới, Sở Tư pháp sẽ tiếp tục tham mưu UBND tỉnh hoàn thiện cơ chế, chính sách phục vụ xây dựng tỉnh nông thôn mới, đồng thời thực hiện có hiệu quả công tác xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật trên địa bàn tỉnh. Trong đó tập trung vào các nội dung sau đây:

- Tiếp tục tham gia hoàn thiện thể chế về xây dựng nông thôn mới.

- Tăng cường chỉ đạo, hướng dẫn các địa phương thực hiện nghiêm túc Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg ngày 22/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ quy định về xã, phường, thị trấn đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, Quyết định số 1143/QĐ-BTP ngày 20/6/2024 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp hướng dẫn nội dung

tiêu chí, chỉ tiêu “tiếp cận pháp luật” trong đánh giá nông thôn mới và đô thị văn minh và các văn bản có liên quan.

- Tổ chức tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ cho đội ngũ Lãnh đạo và cán bộ thực hiện nhiệm vụ tiếp cận pháp luật tại của cấp huyện, cấp xã. Thường xuyên phối hợp với UBND cấp huyện trong theo dõi việc thực hiện nhiệm vụ xây dựng địa phương đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc của cơ sở.

- Thực hiện các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng các lĩnh vực thuộc bộ tiêu chí tiếp cận pháp luật như phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở, trợ giúp pháp lý...

- Tiếp tục tổ chức kiểm tra, thẩm định nghiêm túc việc thực hiện tiêu chí tiếp cận pháp luật tại các địa phương, thực hiện các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng thực hiện tiêu chí tiếp cận pháp luật trên địa bàn tỉnh.

Trên đây là Báo cáo kết quả thực hiện Chương trình nông thôn mới năm 2024, phương hướng, nhiệm vụ năm 2025 của Sở Tư pháp. Kính gửi Văn phòng Nông thôn mới tỉnh tổng hợp./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (để b/c);
- Sở Nông nghiệp và PTTNT;
- Văn phòng Điều phối NTM tỉnh;
- Lãnh đạo Sở;
- Lưu: VT, PBGDPL.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Ngô Xuân Ninh